

UNIVERZITA KARLOVA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

Vyjádření pověřeného akademického pracovníka k

RIGORÓZNÍ PRÁCI

Téma práce:	Kritická analýza ochranného léčení a zabezpečovací detence v systému ochranných opatření
Autor:	Mgr. Michal Turnhöfer
Pověřený akademický pracovník:	JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
Oponent:	JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D.
Rozsah práce:	196 stran vlastního textu (celkem 231 stran včetně obsahu, literatury, abstraktu a dalších náležitostí)
Datum odevzdání práce:	10. 9. 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu: Autor si vybral jako téma své rigorózní práce problematiku advokátního tajemství a jeho vztah k zajišťovacím a operativně pátracím prostředkům. Jde o specifické téma, jehož dílčí aspekty vzbuzují v odborné literatuře i v aplikační praxi různé kontroverze, nicméně uceleně zpracováno není. Jde tak o vhodný námět i na kandidátskou práci, zároveň je záslužné zpracování takové problematiky i z hlediska připravované rekodifikace trestního řádu.

2. Náročnost tématu na:

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti především z oboru trestního práva procesního a předpisů o advokátském stavu, ale též z dalších právních oborů, (vedle trestního práva hmotného) především z práva ústavního a doprovodných věd kriminálních (zejména kriminalistiky),
- vstupní údaje a jejich zpracování – autor se měl zabývat současnou právní úpravou, měl zohlednit současnou i dřívější judikaturu, příp. provést srovnání historické či mezinárodní,
- použité metody – odpovídají tématu, autor využíval metody deskriptivní, provedl též analýzu, zčásti využil i metodu syntetickou, práci završil návrhy de lege ferenda (poněkud ke škodě věci nevyužil možnosti komparace se zahraničními úpravami).

3. Kritéria hodnocení práce:

- **Logická stavba práce:** Autor rozdělil práci do 3 kapitol, k nimž přidal nečíslovaný úvod a závěr. Uvedené tři kapitoly také dále podrobně členil. V první kapitole se zabýval obecnými otázkami, zejména advokátním tajemstvím, jeho prolomením, informacemi, na které se advokátní tajemství nevztahuje, ale též obecnějšími otázkami práva na spravedlivý proces a na ochranu základních lidských práva a svobod. Ve druhé, zvláštní části, si k rozboru vybral některé zajišťovací a operativně pátrací prostředky, o nichž pojednal v samostatných podkapitolách. Jde vlastně o jádro práce. Část třetí věnoval vlastním úvahám nad právní úpravou de lege lata a nad možnou budoucí úpravou v novém trestním řádu (de lege ferenda).
- **Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací:** Přehled použité literatury je na rigorózní práci na první pohled vcelku obsáhlý, čítá více než stovku různých pramenů. Zastoupeny jsou i prameny cizozemské, byť jejich počet je malý. Autor se však uceleně nevěnoval mezinárodnímu srovnání, což je u takového tématu trochu na škodu, stejně tak (i když zde je to spíše pochopitelné) srovnání historickému, a proto nepracoval s učebnicemi a komentáři staršími. Autor citoval jednotným stylem založeným na ČSN ISO 690, resp. 690-2, a to jak v seznamu literatury, tak i v poznámkách pod čarou.
- **Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):** Autor vcelku zevrubně vyložil stávající právní úpravu jednotlivých zajišťovacích a operativně pátracích prostředků ve vztahu k zachování či prolomení advokátního tajemství, které předtím vyložil i v návaznosti na jiné případy tajemství, s nimiž činil porovnání. Jádro práce lze shledávat především v nejrozsáhlejší kapitole šesté, na niž navazuje též kapitola osmá shrnující autorovy závěry z hlediska právní úpravy de lege lata i de lege ferenda. Autor nevyhází jen ze stávající právní úpravy, velmi dobře si všímá i aplikační praxe, upozorňuje na některá

zajímavá rozhodnutí, třeba nikoli mediálně prezentovaná, ač ani těm se nevyhýbá (někdy ovšem nebyl ve svém pátrání po rozhodnutích zcela důsledný a vycházel spíše z mediálních zpráv o případu, jako byl např. ten s bývalým středočeským hejtmánem, ač rozhodnutí v této věci jsou veřejně dostupná v různých elektronických databázích judikatury). Jinak při studiu aplikační praxe se autor (logicky) zaměřil především na rozhodnutí Ústavního soudu, hojně citoval i rozhodnutí Nejvyššího soudu, neopomněl ani ta Nejvyššího správního soudu, nevynechal ani bohatou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a dokonce neopomněl ani Soudní dvůr EU. Správně pracoval i s dalšími vnitřně závaznými předpisy či výkladovými materiály.

Vlastní autorův text je v zásadě vhodně rozvržen, bohatě doplňován v poznámkovém aparátu, který je místy snad až nadužíván, jádro informace někdy vyplývá až z doprovodného textu judikátu citovaného v poznámce, na nějž je odkazováno (jde ale o jev spíše řídký). Autor se nebál témat kontroverzních, nesoustředil se jen na známou problematiku či problematiku hojně diskutovanou v odborné literatuře, ale věnoval se i tématům tak často neprobíraným. Některé problémy byly ovšem spíše jen nastíněny, zasluhovaly by podrobnější rozbor, k čemuž se autor již nedostal (a to i s ohledem na narůstající rozsah práce). Kupříkladu dnes je velkým tématem tzv. prostorový odposlech, kterého mohou být různé podtypy operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí, u něhož se vyskytují i poněkud odlišné problémy od běžného („strojového“) odposlechu, jež se mohou dotýkat i advokátního tajemství (zde mnohem spíše hrozí, že sledující policejní orgán bude prostřednictvím technického zařízení tzv. on-line přítomen rozhovoru obviněného s obhájcem, zatímco běžný odposlech provedený strojem se zásadně vyhodnocuje až zpětně; dále jsou zcela rozdílné podmínky jejich zavedení etc.).

Vcelku lze práci hodnotit pozitivně, autor se ze svého úhlu pohledu věnoval jednotlivým dílčím otázkám, některým zevrubněji, jiným méně, práce je však ucelená, působí kompaktním dojmem.

- **Úprava práce (text, grafy, tabulky):** Úprava textu je řádná, úhledná, práce je členěna standardním způsobem. Autor v práci nezpracovával žádné kriminologické průzkumy, tabulky ani grafy tak v samotném textu práce nevyužíval, nicméně doplnil určité grafy a schémata v přílohách (jakkoliv některé jsou pro čtenáře bez vysvětlení obtížněji srozumitelné). Z hlediska grafické úpravy působí poněkud rušivě, je-li na některých místech nadpis podkapitoly (např. 6.1.4.) umístěn na konci stránky a samotný text navazuje až na stránce další.
- **Jazyková a stylistická úroveň:** Autor užívá spisovného jazyka, práce je psána vcelku srozumitelně, až na výjimky se neobjevují gramatické chyby, stylistické nedostatky či neobratná vyjádření.

4. Případné další vyjádření k práci: Lze konstatovat, že autor na počátku práce vytčené cíle dosáhl, provedl kritickou analýzu stávající právní úpravy i užití aplikační praxi zajišťovacích a operativně pátracích prostředků ve vztahu k advokátnímu tajemství, v obou směrech dospěl k závěru, že není dostatečná. Někdy je jeho kritika současné právní úpravy i aplikační praxe poněkud přehnaná, místy snad i nezasloužená, nicméně jde vždy o úhel pohledu, který je logicky poněkud jiný u osoby, která má blíže ke straně obžaloby než obhajoby. V některých ohledech je zřejmé, že autor pracující v orgánech činných v trestním řízení bude mít na věc jiný náhled, než advokát zastupující obhajobu v trestních věcech. O advokátním tajemství a limitech zásahů do něj jakýmkoliv prostředky píše zpravidla advokáti, o čemž svědčí i přehled literatury uvedený autorem. I proto je pohled z druhé strany trestního sporu zajímavý a užitečný, a jakkoliv čtenář nutně se závěry přednesenými v práci nemusí ve všech ohledech souhlasit, je takový názorový střet podložený věcnou argumentací vždy přínosný a minimálně nutí čtenáře k vnitřní oponentuře. Z tohoto pohledu je třeba práci ocenit. Autor též přednesl vlastní představu o možné budoucí právní úpravě pro nový trestní řád, což je v době připravované rekodifikace též počin záslužný.

5. Otázky k zodpovězení při obhajobě:

- *Představte vlastní návrhy na možné vylepšení právní úpravy trestního řízení ve spojitosti se zásahy do advokátního tajemství při využití zajišťovacích a operativně pátracích prostředků.*
- *Rozvedte své úvahy o využití agenta podle § 158e tr. řádu (de lege lata i de lege ferenda) vystupujícího jako advokáta.*

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 6. 12. 2018

JUDr. Jiří Říha, Ph.D.
pověřený akademický pracovník